

Зниження рівня смертності від серцевого нападу під час спортивних змагань

У спеціально підготовленій статті в журналі *European Heart Journal* представлено стандарт плану першочергової медичної допомоги, медичної компетенції лікарів-кардіологів і набір обов'язкового устаткування, що має бути на всіх стадіонах під час проведення заходів, у яких бере участь багато людей, у тому числі під час марафонів і велосипедних заїздів. Рекомендації було розроблено після аналізу рівня серцево-

судинної безпеки на 190 головних футбольних аренах, що проводився у 2010 році. Аналіз підтвердив, що без застосування адекватних запобіжних заходів і надалі відбуватиметься одна смерть на кожні 5–10 матчів на типовій арені на 50000 місць.

Якщо опубліковані стандарти застосовуватимуться на теренах усієї Європи, то число смертей від серцевого нападу під час спортивних змагань має значно скоротитись.

EUROPEAN
SOCIETY OF
CARDIOLOGY®

глядачі найбільше стикаються із великою кількістю небезпечних чинників, і я вважаю, що опубліковані рекомендації спортивного департаменту EACPR врятують не одне життя».

«Я упевнений, що ці рекомендації відвернуть багато раптових смертей», – повідомив речник Європейського кардіологічного товариства (ESC) професор Метс Борйессон із Зальгренського університету Готенбурга. Добре відомо, що швидка і правильна допомога постраждалому може збільшити його шанси на виживання після раптової зупинки серця на 5–60%. Ми сподіваємося побачити реальний прогрес у цій галузі і довести одержані дані до відома державних і регіональних урядовців, а також до керівників стадіонів та організаторів великомасштабних заходів.

Раптова зупинка серця – це стан, при якому нормальний кровообіг різко зупиняється, що в 95% випадків призводить до смерті. Якщо постраждалого протягом п'яти хвилин було доставлено до досвідченого медпрацівника, який вчасно встигне застосувати дефібрилятор, смерті можна уникнути. Згідно із результатами одного дослідження, вірогідність такої ситуації на стадіоні складає 1:260000, однак є також дані, що така вірогідність складає не менше ніж 1:600000. Аналіз безпеки стадіонів у 2010 році пока-

зав, що місця проведення головних футбольних зустрічей були погано підготовлені до надзвичайних ситуацій – раптової зупинки серця, хоча добре відомо, що рівень факторів ризику тут надзвичайно високий, зокрема через значне фізичне навантаження на гравців та поєднання емоційного збудження, вживання алкоголю та погану фізичну форму глядачів, особливо серед людей середнього віку і старше.

У зазначеній вище статті підбито підсумки роботи, виконаної Департаментом спортивної кардіології EACPR, що є філіалом ESC. Ключовим висновком статті є таке: стосовно серцево-судинної безпеки на спортивних аренах було однотайно визначено, що кожен стадіон місткістю 1000+, на якому проводяться спортивні заходи за участі більш ніж 1000 учасників, повинен мати детальний план першочергової медичної допомоги. До плану слід включити таке:

- призначення кваліфікованого, досвідченого головного лікаря. План транспортування постраждалого до найближчої лікарні (місцеві карти і маршрути);
- наявність доступного спеціального медичного устаткування. План зв'язку та співпраці із пунктами невідкладної медичної допомоги;
- наявність медпункту та високий рівень обслуговування в ньому, покращення умов та якості медичного обслуговування.

«Важливо, що план першочергової медичної допомоги був не просто підготовлений «для галочки», а потім відкладений у довгий ящик, – повідомляє професор Борйессон. – Необхідно масово запровадити ці правила, зробити їх доступними для всього стадіону та медпрацівників, після чого знов переглядати та редагувати у міру необхідності кожного року».

Опубліковано на сайті *European society of cardiology*
<http://www.escardio.org/Pages/index.aspx>